

Joulukuun 27.

**Pyhän ensimmäisen marttyyrin ja
arkkidiakonin Stefanoksen, sekä
pyhittäjäisämme, tunnustaja Theodoros
Kirjotun, runoilija Theofaneksen
todellisen veljen, muisto**

Sunnuntai Kristuksen syntymän jälkeen ja pyhän ensimmäisen marttyyrin, arkkidiakoni Stefanoksen muisto

Typikon

1. Lauantai-iltana avuksihuutostikiiroina 4 ylösnousemusstikiiraa, 3 esi-isien stikiiraa Ylistäkäämme kaikki Jumalan esi-isää ja 3 pyhän Stefanoksen stikiiraa, Kunnia, Me vietämme Daavidin ja Jaakobin, Nyt, vuorosävelmän mukainen ensimmäinen stikiira Jumalansynnyttäjälle. Saatto, Oi Jeesus Kristus ja prokimeni. Virrelmästikiiroina ylösnousemusstikiirat, Kunnia, pyhän stikiira Autuas Stefanos, Sinä osoitit, Nyt, Kaikki enkelit riemuitsevat tänään taivaissa. Ylösnousemustropari, pyhän tropari, Julista, Joosef ja päätös.

2. Sunnuntaina aamupalveluksessa Jumala on Herra jälkeen troparit samoin kuin ehtoopalveluksessa. Psalmikatismat ja polyeleo. Vuorosävelmän mukaiset katismatroparit (Jumalansynnyttäjän troparin sijasta yksi juhlan katismatropari), Kiitetty olet Sinä, Herra, vuorosävelmän mukaiset hypakoe, antifonit ja prokimeni. Ylösnousemuskononi, kihlaajan kononi Oi Kristuksen autuas työntekijä (liitelausema Jumalan pyhä, rukoile). 3:nnein veisun jälkeen katismatropari Sinä, Joosef, tulit totisesti, pyhän katismatropari ja Profeettain kuoro viettää. 6:nnein veisun jälkeen kontakki Daavid tulee nyt täyteen jumalallista iloa ja iikossi, pyhän eksapostilario ja Kristuksen syntymän jälkeisen sunnuntain eksapostilario. Katabasit Ihmeteollaan Valtias pelasti. Me ylistämme Sinua lauselmineen. Ylösnousemuseksapostilario, pyhän Stefanoksen eksapostilario, kihlaajan eksapostilario Ylistäkäämme veisuin kuulun Herran veljen Jaakobin kanssa ja juhlan eksapostilario. Kiitosstikiiroina 4 ylösnousemusstikiiraa ja 4 pyhän stikiiraa, Kunnia, Joel näki edeltä verta, Nyt, Korkeasti siunattu olet Sinä. Suuri ylistysveisu ja Tänä päivänä on maailmalle pelastus tullut.

3. Liturgiassa typikonpsalmit ja autuudenlauseet (4 vuorosävelmän mukaista troparia ja 4 troparia kihlaajan kononin 6:nneista veisusta). Saaton jälkeen Tulkaa, kumartakaamme ... kuolleista ylösnoussut. Ylösnousemustropari, Julista, Joosef, pyhän tropari ja temppelin pyhän tropari. Kontakki Tänä päivänä Neitsyt yliolennollisen synnyttää. Pyhän epistola ja evankeliumi Tietäjien lähdettyä. Totisesti on kohtuullista, ehtoollislauselma MD4Ylistäkää Herraa taivaista. Me näimme totisen valkeuden ja päätös.

Huom. Jos pyhän Stefanoksen muisto osuu muuksi päiväksi (ei siis sunnuntaiksi Kristuksen syntymän jälkeen), palvelus lauletaan jälkijuhlan veisuineen niinkuin mineassa on osoitettu. Jos muisto osuu lauantaiksi, luetaan pyhän epistola ja Kristuksen syntymää seuraavan lauantain evankeliumi.

Kristuksen syntymän juhlan päätös

4. Tässä tapauksessa päätösjuhla osuu torstaiksi. Silloin lauletaan kaikki juhlan veisut, paitsi ehtoopalveluksen parimioita ja aamupalveluksen litaniaa, polyeleota ja evankeliumia. Liturgiassa luetaan päivän epistola ja evankeliumi.

5. Jos Kristuksen syntymän juhla osuu lauantaiksi, niin perjantaina säädetyn aamupalveluksen jälkeen lauletaan Suuret Hetket, Suuri Ehtoopalvelus ja Basileios Suuren liturgia, niinkuin aiemmin on esitetty.

6. Lauantaina lauletaan juhlan aamupalvelus ja Krysostomoksen liturgia, niinkuin on sanottu.

Ehtoopalveluksessa

Ensimmäisen marttyyrin avuksi huutostikiirat, 4.säv.

Oi marttyyrien alku ja kerskaus Stefanos, | Sinun mielesi oli Hengen armon kirkastama | ja ruumiiseesi levinnyt sisäinen kirkkaus teki Sinut enkelin kaltaiseksi, | kun ihmiset näkivät sielusi loistavuuden. | Siten Sinä sait nähdä valkeuden, || taivaat ihmeellisesti aukenivat Sinulle.

Kivisade tuli Sinulle ikäänkuin taivaaseen johtaviksi askelmiksi ja portaiksi. | Niille nousten Sinä sait nähdä Herran Isän oikealla puolella | ojentamassa Sinulle nimesi mukaista seppelettä elävöittäväällä oikealla kädellään, | ja Sinä pääsit Hänen luoksensa ihanana voittajana || ja taistelijoitten kulkumakivenä.

Säteillen tunnustekoja, ihmeitä ja opetusta Sinä, Stefanos, | sammutit rikollisten kokouksen. | Ja kun he surmasivat Sinut ja kivittivät Sinua, | Sinä rukoilit murhaajillesi anteeksiantoa noudattaen Vapahtajan esimerkkiä, || jonka käteen Sinä annoit pyhitetyn henkesi.

Pyhittäjän stikiirat, 4.säv.

Muukalaisuuden haavojen lisäksi Sinä, pyhittäjä | tulit rikollisesti laillista valtaistuinta hallussaan pitävän haavoittamaksi maanpaossa, | kun hän hirveästi sekoitti uskon lakeja ja tuhosi Vapahtajan puhtaan kuvan. | Mutta jumalallisella armolla Sinä, Kristuksen palvelija, || saatoit hänet häpeään.

Sinua, Jumalaa julistava Theodoros, | eivät kyenneet erottamaan Kristuksen rakkaudesta vankeus, | ei ahtaus, ei päivätön pimeys, eivät haavat eivätkä kidutukset. | Ei hirveä, pitkäaikainen ja sietämätön sairauskaan, | eikä ravinnon puute, || vaan vakaasti Sinä kärsivällisenä suuntasit katseesi tuskien korvaajaan.

Oikeudenmukainen kilvan asettaja antoi Sinulle ahdistuksen sijasta ylistyksen, | tuskien sijasta nautinnon, | pimeyden sijasta valistuksen, | ja kasvojesi kirjoituksen sijasta kirjoitti Sinut, pyhittäjä, elämän kirjaan. | Sinut luettiin esikoisten kirkkoon korkeuksissa || ja riemuiten Sinä pääsit enkelten juhlanjoukkoon.

Kunnia... Ensimmäisen marttyyrin stikiira, 2.säv. Anatolioksen runo

Maan päälle syntyneelle kaiken Kuninkaalle ja Herralle | tuotiin kruunuksi ylen kirkas Stefanos, | joka ei säteillyt kalliitten kivien loistoa | vaan oman verensä kirkkautta. | Oi marttyyrien rakastajat, tulkaa, poimikaamme laulujen kukkia, | seppelöikäämme niillä päämme ja lausukaamme veisaten: | Sinä sielultasi viisauden ja armon kirkastama Kristuksen, Jumalan, ensimmäinen marttyyri, || rukoile meille rauhaa ja suurta armoa.

Nyt... Juhlan stikiira, 2.säv.

Suuri ja sanomaton ihme on nyt tapahtunut: | Neitsyt synnyttää neitsyyttään menettämättä, ja Sana tulee lihaksi Isästä eroamatta. | Enkelit paimenten kanssa ylistystä veisaavat | ja mekin heidän kanssaan huudamme: || Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha!

Juhlan virrelmästikiirat, 1.säv.

Ylistäkäämme veisuin Isästä ennen kaikkia aikoja koittanutta | ja Isän helmassa aina olevaa Poikaa, | joka viimeisinä aikoina istuu Äidin sylissä ikäänkuin valtaistuimella || ja jota enkelit, paimenet ja tietäjät nyt kumartavat.

Liitelauselma: Herra sanoi minun herralleni: Istu oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi..

Kokoontuen Betlehemiin nähkäämme, uskovaiset, | kaikkien Luoja seimessä makaamassa | ja ne, jotka Kaldeasta tuovat kolmiaineisen hyvän lahjan Kuninkaalle, Jumalalle || ja meidän tähtemme kolmipäiväisen kuoleman vastaanottavalle.

Liitelauselma: Ennen aamuruskoa olen synnyttänyt Sinut kohdusta. Herra on vannonut eikä sitä kadu.

Sinä synnyit Neitsestä luolaan | ja enkelten sotavoimat tulivat paikalle ja huusivat: | Kunnia korkeuksissa Sinulle, Jumalalle, | joka olet syntynyt palvelijan muodossa || ja luonut maailman uudestaan Neitseen ja miehettömän Äidin kohdussa.

Kunnia... Pyhän stikiira, 6.säv., Anatolioksen runo

Autuas Stefanos, | Sinä osoitit marttyyreista ja diakoneista ensimmäiseksi, | taistelijain kaunistukseksi, uskovaisten kerskaukseksi ja vanhurskasten kunniaksi. | Kun Sinä seisot kaiken kuninkaan Kristuksen valtaistuimen edessä, | rukoile, että Hän antaisi meille, jotka vietämme puhdasta muistojuhlaasi, || rikkomusten armahduksen ja pääsyn taivasten valtakuntaan.

Nyt... Juhlan stikiira, 6.säv.

Kaikki enkelit riemuitsevat tänään taivaissa | ja ihmiset maan päällä iloitsevat. | Betlehemissä syntyneen Herran ja Vapahtajan kunniaa julistaa koko luomakunta, | sillä epäjumalain palvonta on loppunut || ja Kristus on tullut iankaikkiseksi kuninkaaksi.

Pyhän tropari, 4.säv.

Oi ensimmäisenä taistellut marttyyri, | Sinä kuninkaallinen kruunu, | Sinun pääsi seppelöitiin niiden taistojen takia, | jotka kävit Kristuksen, Jumalan, tähden, | sillä Sinä nuhtelit juutalaisten hulluutta | ja näit Vapahtajasi Isän oikealla puolella. || Rukoile aina Häntä meidän sielujemme puolesta.

Kunnia... Pyhittäjän tropari, 8.säv.

Oikeauskoisuuteen ohjaaja, hurskauden ja sielun puhtauden opettaja, | maailmaa valaiseva kynttilä ja Jumalan hengen johtama munkkien kaunistus, | Jumalassa viisas Theodoros, Sinä valistit hengellisen kanteleen tavoin kaikkia. || Rukoile Kristusta Jumalaa pelastamaan meidän sielumme.

Nyt... Juhlan tropari, 4.säv.

Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme, | koitti maailmalle tiedon valkeus, | sillä siitä tähtien palvelijat | tähden kautta oppivat kumartamaan Sinua, | vanhurskauden Aurinkoa, | ja tuntemaan Sinut, Koiton korkeudesta. || Herra, kunnia olkoon Sinulle.

Aamupalveluksessa

Psalmitkatsman 1:sen kunnian jälkeen **juhlan katismatropari, 1.säv.**

Sinä, Jeesus, joka korkeuksissa istut tulisella valtaistuimella | aluttoman Isän ja jumalallisen Henkesi kanssa, | näit hyväksi syntyä lihassa aviota tuntemattomasta Neitseestä. | Sentähden tähti ilmaisi Sinut Persian tietäjille. | Kunnia olkoon hyvälle tahdollesi, || kunnia maan päälle tulemisellesi, kunnia äärettömälle alentumisellesi meidän tykömme.

Kunnia... nyt... **Sama uudelleen**

Psalmitkatsman 2:sen kunnian jälkeen **pyhän katismatropari, 4.säv.**

Kristuksen ensimmäinen marttyyri, | joka oli salaisesti saanut sydämeensä Hengen lähteen, | nuhteli totisesti juutalaisten röyhkeyttä, | ja täynnänsä viisautta ja armoa hän, kunniakas, | näytti heille Daavidin siemenestä kasvaneen Jumalan Pojan. | Oi autuas, pelasta esirukouksillasi meidät, || jotka Sinua kunnioitamme.

Kunnia... nyt...

Juhlan katismatropari, 4.säv.

Kuinka mihinkään sijoittumaton Jumala sijoittui kohtuun? | Kuinka Isän helmassa oleva laskeutui Äidin syliin? | Kaiken on Jumala tehnyt tahtonsa mukaan, niin kuin Hän on hyväksi nähnyt. | Aineeton Jumala tuli omasta tahdostaan ihmiseksi ja Hän, joka on, tuli meidän tähtemme siksi, mitä ei ollut. | Omasta jumalallisesta luonnostaan erkanematta Hän tuli meidän maasta luotujen kaltaiseksi, | sillä Kristus, Jumalan Poika, || tahtoessaan täyttää kaiken syntyä ihmisen Pojaksi.

Juhlan ja pyhien kanonit.

Ensimmäisen marttyyrin kanoni. Johannes Munkin runo

1. veisu. Irmossi, 5.säv.

Kristus, joka voimallisella käsivarrellansa murskaa viholliset, | syöksi hevoset ja ratsumiehet Punaiseen mereen, | mutta pelasti Israelin, || joka veisasi voittovirren.

Troparit

Tulkaa, seppelöikäämme veisuin Kristuksen kirkon ensimmäinen marttyyri Stefanos, Stefanoksen jumalallisen armon seppelöiminä veisatkaamme voittovirsi.

Varustautuneena Opettajan sävyisällä mielenlaadulla ja rakkauden tuottamalla ylentävällä nöyryydellä Stefanos tuli totisesti diakoneista ensimmäiseksi ja leskien suojelijaksi.

Oikein Sinut, Stefanos, kutsuttiin palvelemaan Kristuksen apostoleja ja uskollisena diakonina Sinä siirryit veren kautta nimesi mukaisesti seppelöitynä Kristuksen tykö.

Jumalansynnyttäjälle

Yli-inhimillisesti Sinä, Kristus, pukeudit Neitseestä ihmiseen ja pienokaisena Sinut kapaloitiin, mutta heitettyjen kivien hautaama ensimmäinen marttyyri riisui ihmisen.

Pyhittäjän kanoni, jonka akrostikon on: Sinulle, veli, minä punon aitoa ylistystä. **Theofaneksen runo**

1. veisu. Irmossi, 4.säv.

Kuivin jaloin kuljettuaan Punaisen meren syvyyden halki | muinainen Israel erämaassa | Mooseksen ristinmuotoisesti kohotettujen käten voimalla || karkotti pakosalle Amalekin sotajoukon.

Troparit

Nähdessään kalliitten kasvojesi kirjoituksen kerubit poistuvat elämän puulta ja leimuava miekka kääntyy hartaasti sytjään edestäsi, oi viisas Theodoros.

Kuningas Kristuksen pään yläpuolella oli ristin puulle kirjoitettu kirjoitus, mutta Sinun kirjoituksesi, oi viisas, kaiverrettiin ihanasti omiin kasvoihisi.

Herra ylennettiin ristille ja Hänen kylkensä lävistettiin. Sinä, pyhien salaisuuksien palvelija, kestit kärsivällisenä lävistyksen pätsiin pantuna, kun Sinut teurastettiin ikäänkuin syntiuhripukki.

Kaunistuksenasi kaikkalainen viisauts Sinä, isä Theodoros, nuhtelit selvästi hirveän harhaopin johtajan ja kärsivällisenä töissäsi poljit maahan hänen järkensä.

Jumalansynnyttäjälle

Sinä, puhdas Jumalansynnyttäjä, uskovaisten ainoa pelastus ja ylistys, tulit yliviisaan Viisauden astiaksi, sillä Sinä synnytit meille kaikkien jumalallisen lunastuksen.

3. veisu. Pyhän kanoni. Irmossi, 5.säv.

K Kristus, Sinä, joka itsessään painavan maan tyhyyden päälle sanallasi pystytit | ja avaruuteen ripustit, | vahvista seurakuntasi käskyjesi järkkymättömälle kalliolle, || oi ainoa hyvä ja ihmisiä rakastava.

Troparit

Kristuksen lainmukaisena soturina Stefanos asettui Jumalan murhaajia vastaan pukeutuneena kukistamattomaan voimaansa, ja sai voiton rikollisten Jumalaa pilkkaavasta harhasta.

Palaen Kristuksen rakkauden kiihkoa ja valmistautuen taistoon täynnä uskoa ja jumalallista Henkeä ensimmäinen marttyyri vahvasti kalastajien Jumalan antaman julistuksen.

Totisen, jumalallisen salaisen elämän julistajana ensimmäinen marttyyri selvästi unohti tämän elämän ja osoitti teoillaan kaikille voittoisan totuuden valitessaan kuoleman.

Jumalansynnyttäjälle

Meidän tähtemme Herra laskeutui elämän luolaan, ja Herran rakkauden voimalla marttyyreista ensimmäinen Stefanos irtosi ihmisyyden saastasta.

3.veisu. Pyhittäjän kanoni. Irmossi, 4.säv.

Seurakuntasi iloitsee Sinusta, oi Kristus, ja huutaa: | Sinä, Herra, olet minun väkevyyteni, || turvani ja tukeni.

Troparit

Barbaarisen väkivallan täyttämä turvautui kidutuksiin, kun ei voinut sanoa mitään Sinun opetustasi vastaan, oi pyhittäjä.

Sinä, Jumalan innoittama, kestit kärsivällisesti selän ja rinnan ruoskimisen ja kasvojesi lyömisen. Hengen viisaudella ja mielen auliudella Sinä saatoit pyhin opetuksin häpeään jumalattoman Leon.

Sortumattomalla kärsivällisyydellä ja kestäväen hirveyksissä Sinä, pyhittäjä, murskasit hulluuden iilimadon.

Jumalansynnyttäjälle

Profeetan silmin Daavid näki Sinut, Jumalan Äiti, Betlehemissä ikäänkuin arkkina, joka kannat ylijumalallista pienokaista.

Katismatropari, 1.säv.

Oi maineikas Stefanos, Sinä Kristuksen apostoli, | diakoneista ensimmäinen, | viisas ensimmäinen taistelija, | marttyyrien huippu, joka pyhitit maailman ääret taistoillasi | ja kirkastit ihmisten sielut ihmein, || pelasta kaikista vaaroista meidät, jotka kunnioitamme Sinua.

Kunnia... Pyhittäjän katismatropari, 3.säv.

Oi Theodoros, Sinä olit rohkea suu, joka kärsivällisenä taistoissa ymmärtäväisesti saatoit häpeään hirmuvaltiaan röyhkeyden. | Kun Sinun kasvosi lävistettiin Kristuksen kunniallisen kuvan tähden, | Sinä vakuutit kaikki kunnioittamaan ja ylistämään sitä, || ja nyt Sinä rukoilet meille suurta armoa.

Nyt... Juhlan katismatropari, 3.säv.

Tänään on tullut näkyviin yliluonnollinen ihme, | sillä meidän Vapahtajamme on syntynyt lihallisesti luolassa Neitseestä meidän tähtemme. | Tietäjät kumarsivat Häntä lahjoineen niinkuin kuningasta. | Paimenet ja enkelit veisasivat Hänelle ylistystä. | Huutakaamme heidän kanssansa Hänelle: | Kunnia olkoon Hänelle, || joka on meidän tähtemme tullut ihmiseksi.

4. veisu. Pyhän kanoni. Irmossi, 5.säv.

Oi Kristus, Habakuk, ennalta nähtyään jumalallisen alentumisesi, | vavistuksella huusi Sinulle: | Sinä olet tullut kansaasi pelastamaan || ja voideltujasi vapahtamaan.

Troparit

Ihmisten syyttäjä, epäoikeudenmukainen tuomari, surmaaja ja valheen isä paljastuu, oi Stefanos, mutta tuhoaa itsensä saadessaan kivet päällensä.

Taistelun suuri mestari piti vihamielisen hirmuvaltiaan hyökkäystä mitättömänä, ja taisteli miehuullisesti sitä vastaan taidokkaasti voittaen vastustajan.

Ensimmäisenä marttyyri Stefanos avasi meille marttyyriuden portin, ja nyt hän karkeloi marttyyri-seppeleen kruunaamana.

Jumalansynnyttäjälle

Neitseestä auringon tavoin esiinloistanut Kristus, kirkkaudellasi Sinä teet ihanaksi kanssasi aamutähden tavoin koittaneen ensimmäisen marttyyrin muiston.

4.veisu. Pyhittäjän kanoni. Irmossi, 4.säv.

Nähtyään Sinut, vanhurskauden Auringon, | ristille ylennettynä | seurakunta hämmästyksen valtaamana seisahtui ja oikeutetusti korotti äänensä: || Kunnia olkoon, Herra, Sinun voimallesi.

Troparit

Traakialaisen raivo ja barbaarinen raakuus lävisti kasvosi, kun makasit puulla, koska Sinä, Theodoros, kumarsit Kristuksen ikonია.

Nuoruudestasi asti Sinä, autuas, toimitit palvelusta Herralle ja pyrit perään antamatta Häntä kohti kilvoituksen kautta, ja lopulta Sinä sait marttyyrien veren kirkkaan kaunistuksen.

Kirkkaan auringon tavoin Sinä, Jumalankantaja, saavuit idästä levittäen tunnustuksesi ja ymmärtäväisen, urhean kestävyytesi säteitä.

Jumalansynnyttäjälle

Kiitetty olkoon Jumala ja Sana, joka laupiaana tulee Betlehemissä Sinun aviota tuntemattomasta kohdustasi, oi puhdas. Rukoile nyt Häntä, että Hän pelastaisi meidät, kun me turvaamme Sinuun.

5. veisu. Pyhän kanoni. Irmossi, 5.säv.

Sinun tykösi, oi Kristus, joka verhoudut valkeuteen niin kuin viittaaan, | minä aamusta varhain kiiruhdan | huutaen Sinulle: || Valaise minun pimentynyt sieluni, oi ainoa laupias.

Troparit

Oi ihmisiä rakastava Kristus, Sinun ensimmäinen marttyyrisi säteili enkelin tavoin tultuaan taivaan kaaria korkeammaksi täynnä sanomatonta kunniaa.

Kuinka vastustamaton olikaan ensimmäisen marttyyrin jumalallisen innon uskallus, sillä miehuullisesti hän vastusti Jumalan surmaajia veriin asti.

Ensimmäinen marttyyri kasteli Jumalaa julistavan suun sateella murhanhimoiset, ja tuli voittajana heidän seppelöimäkseen lukemattomien kivien sateessa.

Jumalansynnyttäjälle

Ensimmäinen marttyyri sai nähdä miestä tuntemattomasta Äidistä maailmaan tulleen taivaissa Isän muuttumattomassa jumaluudessa ja kunniaassa.

5.veisu. Pyhittäjän kanoni. Irmossi, 4.säv.

Sinä, oi minun Herrani, tulit valkeutena maailmaan, | pyhänä valkeutena, | käännyttäen pois tietämättömyyden synkstä pimeydestä ne, || jotka Sinulle uskolla ylistystä veisaavat.

Troparit

Sinä, sielultasi kärsivällinen, asuit vieraalla maalla ja kestit muukalaisuuden tuskien lisäksi karkotuksen tuskat ja raa'an vankeuden.

Saatuasi jumalallisen ensimmäisen marttyyriin kirkkaana ja valoisana päivänä voittajan seppeleen Sinä nyt iloitsit totisesti.

Loppuun asti vakaana Sinä, voittamaton Theodoros, pidit kiinni jumalisesta asiasta, jonka olit omaksunut jo lapsena.

Jumalansynnyttäjälle

Sinä, oi Jumalan Morsian, olet meille murtumaton suojavaarustus vihollisia vastaan. Sinusta me olemme saaneet itsellemme pelastuksen ankkurin ja toivon.

6. veisu. Pyhän kanoni. Irmossi, 5.säv.

Oi Valtias Kristus, | tyynnytä sielua hukuttavassa myrskyssä riehuva himojen meri | ja johdata minut || ylös turmeluksesta, oi laupias.

Troparit

Oi uskovaiset, marttyyrien joukon kuulu johtaja Stefanos ylitti armon avulla luonnon lait ja on nyt jumalallisen kunnian kirkastama.

Kristus Herra, Sinun kalliin kärsimyksesi esimerkin erinomaisena seuraajana Stefanos kävi surmaajiansa vastaan siunauksin.

Oi laupias Kristus, varjele meidät vapaina murhanhimoisista toimista ja suo ylistystäsi veisaaville ensimmäisen marttyyriin perintöosa.

Jumalansynnyttäjälle

Kristus Herra, Sinun syntymäsi tuli koko maailman pelastuksen aluksi ja marttyyrien jumalallisen tunnustuksen aiheeksi.

6.veisu. Pyhittäjän kanoni. Irmossi, 4.säv.

Herra, minä kiitosta veisaten uhraan Sinulle, | huutaa Sinulle seurakunta, | joka armon kautta puhdistui pahoille hengille uhratusta saastaisesta verestä || Sinun kyljestäsi vuotaneella puhtaalla verellä.

Troparit

Oi jumalankantaja, autuas Theodoros, vielä taistojesi hikeä valuen Sinä astuit kilvan asettajan eteen, joka hallitsee oikeudenmukaisella tuomiollaan koko luomakuntaa.

Oi Jumalassa viisas Theodoros, mikään ei voinut erottaa Sinut rakkaudesta Kristukseen, ei kidutettu ruumis, ei uhkaava kuolemantuomio eikä omaisuuden vahinko.

Oi Jumalan valitsema Theodoros, päivän valkeuden lapsena ja täynnä valkeutta Sinä siirryit jumalalliseen valkeuteen, jossa päivä vallitsee ja yö häviää.

Jumalansynnyttäjälle

Oi Jumalanäiti, hengellinen Ylkä ja Sana tuli Sinun kohdustasi löydettyään yksin Sinut ohdakkeitten keskellä puhtaaksi liljaksi ja laaksojen kukkaseksi.

Ensimmäisen marttyyriin kontakki, 3.säv.

Eilen Herra tuli luoksemme lihassa | ja tänään palvelija lähti lihasta. | Eilen Hallitsija syntyi lihassa ja Hänen tähtensä kivitettiin ja surmattiin palvelija, || ensimmäinen marttyyri, jumalallinen Stefanos.

Iikossi

Ensimmäinen marttyyri Stefanos on tänään puhjennut valoisan tähden lailla loistoon Kristuksen syntymän kanssa | ja hän valistaa säteillään kaikki maan ääret. | Kirjoituksista ottamallaan viisauden sanoilla hän nuhteli juutalaisten koko jumalattomuutta | ja osoitti sen mustaksi. | Vakuuttaen heille, että Neitseestä syntynyt Jeesus on Jumalan Poika, | hän saattoi häpeään heidän jumalattoman pahan tekonsa, || hän, ensimmäinen marttyyri, jumalallinen Stefanos.

Synaksario

Saman kuun 27:ntenä päivänä muistellemme pyhää apostolia, ensimmäistä marttyyria ja arkkidiakoni Stefanosta, yhtä seitsemästä diakonista.

Säkeitä

Sanojen sepelein kruunaan ikäänkuin kallein kivin Stefanoksen, jonka kivet olivat ensin seppelöineet.

Kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä kivinen kuolema vei Stefanoksen.

Samana päivänä muistellemme pyhittäjäisämme Theodoros Kirjottua, Theofanes Runoilijan veljeä.

Säkeitä

Theodoroksellakin on maasta lähtiessään suuri kerskan aihe, sillä suurta on kasvojen kaiverrus.

Jambisäkeet, jotka kuningas Theofilos kirjoitti tulisella raudalla pyhän Theodoroksen ja hänen veljensä Theofaneksen kasvoihin:

Kaikkien haluna on rientää kaupunkiin, jossa Jumalan Sanan puhtaat jalat astuivat maailman vahvistukseksi.

Nämäkin taikauskoisen eksytyksen kavalat astiat tulivat kunnianarvoisaan paikkaan, ja tekivät siellä uskottomuudessaan paljon häpeällistä ja hirveää jumalattomin mielin.

Sieltä heidät karkotettiin luopioina, ja he pakenivat hallituskaupunkiin, mutta eivät jättäneet laitonta hulluuttaan.

Sentähden tuomittiin niin, että heidän kasvoihin kirjoitetaan niinkuin pahantekijäin kasvoihin ainakin ja heidät karkotetaan.

Samana päivänä pyhittäjäisämme Theodoroksen, Konstantinopolin arkkipiispan, muisto.

Samana päivänä muistelemme pyhää pappismarttyyri Maurikiosta ja hänen kanssaan seitsemääkymmentä marttyyriä.

Pyhittäjäisämme Lukas Triglinos, eli Moudanioilainen, pääsi rauhassa loppuun.

Heidän pyhien esirukoustensa tähden, Jumala, armahda ja pelasta meidät. Amen.

7. veisu. Pyhän kanoni. Irmossi, 5.säv.

Korkeasti ylistetty isäin Herra sammutti tulen liekin | ja langetti kasteen nuorukaisille, | jotka yksin äänin veisasivat: || Kiitetty olet Sinä, Jumala.

Troparit

Ikäänkuin moninaisten kukkien ja ihanien kivien kaunistamana Sinä, Stefanos, kannoit itsesi elämän antajalle Kristukselle veisaten: Kiitetty olet Sinä.

Kuinka vastustamaton olikaan Sauluksen into, kun hän ensin vainosi Kristuksen palvelijoita ja sitten ohjasi kansoja Kristuksen tykö iankaikkisesti.

Hampaitaan murhanhimoisesti kiristellen lain rikkojat ottivat kiinni ja surmasivat petojen tavoin Stefanoksen, joka veisasi: Kiitetty olet Sinä, Jumala.

Pyhässä Hengessä kohoten Sinä, Stefanos, sait sanomattomasti nähdä Pojan Isän kanssa ja huutaa Kolminaisuudelle: Kiitetty olet Sinä, Jumala.

Jumalansynnyttäjälle

Sinulle, jumalallisesta puhtaasta Neitseestä koittaneelle Kuninkaalle kannettiin elävänä kruununa Stefanos, joka veisasi Sinulle jumalallisesti: Kiitetty olet Sinä, Jumala.

7. veisu. Pyhittäjän kanoni. Irmossi, 4.säv.

Persian pätsissä | Aabrahamin sukukunnan lapset | enemmän jumalisuuden innon kuin liekkien polttamina huusivat: || Kiitetty olet Sinä kunniasi temppelissä, oi Herra.

Troparit

Oikean uskon kiihkoa palaen Sinä, viisas, keihästit saastaisen ja hirveän harhaopin eksytyksen huutaen rohkeasti: Kiitetty olet Sinä, minun Jumalani ja Herrani.

Jumala Sana lahjoitti Sinulle, isä, viisauden sanan, oppien sanan, tiedon sanan ja jumalisten opetusten sanan, kun Sinä huusit: Kiitetty olet Sinä, minun Jumalani ja Herrani.

Idästä koittaen Sinä, isä Theodoros, levitit maan päälle jumalisuuden kirkkautta, kun opetit kumartamaan Kristuksen valistavaa kuvaa.

Jumalansynnyttäjälle

Ihanana, kunniakkaana, neitseyden kirkkautta loistavana Sinä, Jumalan Äiti, synnytit ruumiillisesti ja kiedoit kapaloihin Hänet, joka on kietonut maan usvaan.

8. veisu. Pyhän kanoni. Irmossi, 5.säv.

Sinulle, kaiken Luojaalle, | nuorukaiset pätsissä kohottivat yli maailman sointuvan kiitosvirren: |
Kaikki luodut, veisaten ylistäkää Herraa || ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Troparit

Tulkaa, veisatkaamme hengellisesti Stefanoksen kunnian kirkastamina lihaksi tulleelle Jumalalle:
Kaikki luodut, veisaten ylistäkää Herraa ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Kristus ilmestyi Sinulle Isän kunniaassa selvästi luvaten Sinulle taistojen palkinnon. Sentähden Sinä huusit: Veisaten ylistäkää Herraa ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Sinulle, Stefanos, sidottiin kilpaseppele rikollisen eksytyksen voittajana. Sentähden Sinä huusit: Veisaten ylistäkää Herraa ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Herran syntymä ja ensimmäisen marttyyrin muisto on koonnut meidät karkeloon. Sentähden me lakkaamatta veisaten ylistämme ja korkeasti kunnioitamme Herraa kaikkina aikoina.

Jumalansynnyttäjälle

Sinua, Neitsyt, joka ymmärryksen ylittäen synnytit sanan kautta jumalihmisen Herran ja pysyit neitseenä, me kaikki luodut veisaten ylistämme ja korkeasti kunnioitamme kaikkina aikoina.

8. veisu. Pyhittäjän kanoni. Irmossi, 4.säv.

Kätensä ojentaen Daniel luolassa tukki jalopeurojen ammottavat kidat, | kun taas hurskautta rakastavat nuorukaiset miehuuteen vyöttäytyneinä | sammuttivat raivoavan tulen voiman huutaen: ||
Kaikki luodut, kiittäkää Herraa.

Troparit

Leijonan tavoin uskaliaana Sinä, autuas, vakain mielin et pelännyt harhaopin esittäjää, hulluuden nimen kantajaa, vaan polkien hänet maahan huusit iloiten ihmisille: Kaikki Herran luodut, ylistäkää Herraa.

Miehuullisuus mielesi ja siveys pyrkimyksesi kaunistuksena Sinä, autuas, elit mielesi täynnä ymmärrystä. Sinä pidit aivoituksesi vanhurskaudessa ja huusit: Kaikki luodut, veisaten ylistäkää Herraa.

Pyhittäjäisä, ohjeillasi Sinä kuivetit harhaoppien kuohuvan virran, viisailta osoituksillasi Sinä tuhosit jumalattomien juonet ja huusit: Kaikki luodut, veisaten ylistäkää Herraa.

Jumalansynnyttäjälle

Jumala, joka alussa loi ihmisten luonnon, pukeutuu siihen puhtaassa ja pyhässä kohdussasi, oi puhdas, ja syntyy profeettain mukaisesti tänään Betlehemissä. Sentähden me kaikki ylistämme Sinua, Jumalan Morsian Maria.

9. veisu. Pyhän kanoni. Irmossi, 5.säv.

Riemuitse, Jesaja, | sillä Neitsyt tuli raskaaksi ja synnytti Pojan Immanuelin, Jumalihmisen. | Hänen nimensä on Koitto, || ja kunnioittaen Häntä me Neitsyttä autuaaksi ylistämme.

Troparit

Sinä, Stefanos, ylitit kaikki ylistyksen lait ja kannat valheettomasti kaikki sanat tyrmääviä voitonmerkkejä, sillä ihmismieli ei kykene sitomaan Sinulle arvoistasi ylistysseppelettä.

Oi autuaita sanojasi, Stefanos, sillä Sinä huusit: Valtias Kristus, älä vaadi murhaajia tilille tietämättömydestään, vaan ota Jumalana ja Luojana vastaan minun henkeni tuoksuvana uhrina!

Kaikkivaltiaan oikeasta kädestä Sinä sait ottaa vastaan kärsimystesi voittoseppeleen. Oi autuaaksi ylistettävä, kun Sinä nyt seisot kaiken Kuninkaan edessä kunniassa ja armossa, pelasta meidät, jotka Sinua veisuin ylistämme.

Jumalansynnyttäjälle

Isästä ajatta syntynyt Poika otti lihassa ajallisen olemisen alun Neitseestä. Sentähden Kristuksen seuraaja Stefanos on nyt surmattuna saanut periä iankaikkisen elämän alun.

9.veisu. Pyhittäjän kanoni. Irmossi, 4.säv.

Sinusta, koskemattomasta vuoresta, | erkani käsittä kulmakivi, Kristus, | joka yhdisti toisistaan erillään olleet luonnot. || Sen tähden me Sinua, Jumalansynnyttäjä Neitsyt, riemuiten ylistämme.

Troparit

Jumalalliseen rakkauteen yhdistyneen Sinä, Jumalassa viisas, kestit helposti vainojen hyökkäykset, ja kukistaen vainoojan raivon Sinä, isä, sait taistojen seppeleen.

Pitkän karkotuksen, muukalaisuuden ja kiertelyn palkaksi Sinä saavutit taivaallisen autuuden ja olet nyt päässyt osalliseksi iankaikkisesta nautinnosta.

Oi autuas, kantaen Herralle veisuuta rukoile lakkaamatta minun heikkouteni, asuinkumppaneitteni ja veljestöni puolesta, että me yhdessä eläen saavuttaisimme jumaloitumisen.

Jumalansynnyttäjälle

Sinua, Neitsyt, joka ymmärryksen ja sanat ylittäen synnytit tänään Betlehemissä Jumalan, Sanan, ja kiedoit Hänet kapaloihin, Sinua me ylistämme totisena Jumalan Palvelijattarena ja Jumalansynnyttäjänä.

Ensimmäisen marttyyri eksapostilario, 3.säv.

Nyt lihasta lähtenyt Stefanos kannettiin elävänä uhrina Sinulle, Kuninkaalle, | kaikkivaltiaalle Jumalalle, | joka tulit lihassa maailmaan || ja jonka tähden hän kunniakkaasti kävi taiston loppuun.

Toinen eksapostilario, 2.säv.

Totisesti täynnä jumalallista armoa | ja ihmeitä tekevää voimaa Stefanos nuhteli Jumalan surmaajien turhia harkitsevaa joukkoa | ja ylevin kielin Jumalasta opettaen sanoi: | Minä näen nyt Jeesuksen Isän oikealla puolella. ||Kivitettynä hän nousi seppelöitynä Hänen tykönsä.

Juhlan eksapostilario, johon Stefanoskin on liitetty, 2.säv.

Nyt syntyy Betlehemissä Neitseestä pienokaisena Isän ja Hengen kanssa yhtä iankaikkinen, | yksiolennollinen ja yhdessä hallitseva Sana. | Kun ensimmäinen marttyyri Stefanos saarnasi Hänestä selvästi Jumalana ja Vapahtajana, | murhanhimoiset kädet kivittivät hänet || ja riemuiten hän nousi seppelöitynä kunniassa Hänen tykönsä.

Pyhän Stefanoksen kiitosstikiirat

2.säv. Kyprianoksen runo

Uskovaiset, sitokaamme ensimmäiselle taistelijalle voittoseppele sanojen kukkasista, | sillä hän aukaisi marttyyrien tien ja huusi iloiten: | Katso, minä näen taivaat auenneina || ja Jumalan Pojan näkymättömän Isän oikealla puolella.

2.säv. Anatolioksen runo

Autuas Stefanos, Sinä enkelten osainen ensimmäinen marttyyri | ja ensimmäinen diakoni, | Sinä pukeuduit pyhyyteen. || Sääli meitä ja rukoile puolestamme Vapahtajaa, synnitöntä Herraa.

2.säv. Anatolioksen runo

Oi pyhä Stefanos, | Sinä osoitauduit ensimmäiseksi diakoneista ja ensimmäiseksi marttyyreista. | Sinä tulit pyhien tieksi ja johdatit monia marttyyreja Herran tykö. | Sentähden taivas aukeni Sinulle ja Jumala ilmestyi Sinulle. || Rukoile, että Hän pelastaisi meidän sielumme.

2.säv. Anatolioksen runo

Kunnioittakaamme arvonsa mukaisesti ensimmäistä marttyyria | ja Kristuksen urheaa palvelijaa, | ensimmäistä diakonia Stefanosta, || sillä hän sai nähdä Pojan Isän oikealla puolella.

4.säv. Munkki Johanneksen runo

Oi kunniakas Stefanos, | Sinä taivaan asukas ja Kristuksen autuas palvelija, || rukoile meidän sielujemme puolesta.

4.säv. Munkki Johanneksen runo

Rikollinen kansa kivitti Stefanoksen, | marttyyrien ihanan esikoisuhrin, | joka täynnä armoa ja voimaa tekee suuria ihmeitä ja tunnustekoja. | Hän säteili kuin enkeli ja sai nähdä meidän tähtemme lihaksi tulleen kunnian Voiman oikealla puolella. | Hengen armossa hänet nostettiin taivaisiin, | ja sentähden hän eläen enkelkuorojen kanssa || rukoilee pelastusta meidän sieluillemme.

Kunnia... 5.säv. Kyprianoksen runo

Oi ensimmäinen marttyyri, | apostoli ja ensimmäinen diakoni, | Sinä marttyyrien portti, vanhurskasten kunnia ja apostolien kerskaus, | Sinä sait nähdä taivaat auenneina seisoessasi kilpaventillä, | ja Jumalan Pojan näkymättömän Isän oikealla puolella. | Sentähden kasvosi loistivat enkelin tavoin | ja iloiten Sinä huusit kivittäjiesi puolesta: | Älä vaadi heitä tilille tästä synnistä. | Rukoile nytkin meille, jotka rakkaudella Sinua ylistämme, || syntien armahdusta ja suurta armoa.

Nyt... 5.säv. Munkki Johanneksen runo

Käsittämätön on Betlehemissä tänään toteutuva salaisuus! | Näkymätön tulee näkyväiseksi, lihaton tulee lihaksi, | Sana tulee painavaksi ja Hän, joka on, tulee siksi mitä ei ollut. | Neitsyt synnyttää luolassa uuden pienokaisen, luonnon Luojan. | Seimi kuvaa taivaallista valtaistuinta, | eläimet kuvaavat kerubisaattuetta. | Paimenet ihmettelevät, tietäjät tuovat lahjoja, ja enkelit lausuvat veisaten: | kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha, | sillä ihmisten keskuudessa on Suopeus, || muuttumaton Emmanuel.

Juhlan virreilmästäkiirat, 3.säv.

Nähdessään käsissään oman Luojansa puhdas Neitsyt lausui: Suloinen Lapseni, kuinka näen Sinut pienokaisena, | vaikka en kykene käsittämään ääretöntä alentumistasi? | Veisuin minä ylistän valtaasi ja kumarran laupeuttasi, || jonka tähden tulit pelastamaan maailman.

Liitelausema: Herra sanoo minun herralleni: Istu oikealle puolelleni.

Iloitse, Äiti, nähdessäsi minut pienokaisena sylissäsi, | sillä minä olen tullut pelastamaan koko maailman ja luomani Aadamin, | joka käärmeen kavalasta neuvosta maistoi puusta || ja joutui karkotetuksi paratiisiin nautinnosta turmelukseen.

Liitelausema: Sinä synnyit kuin kaste aamuruskon helmasta.

Oi ylitäydellinen, | minä näen Sinut pienokaisena seimessä makaamassa, | mutta en käsitä salaisuuden sanomatonta syvyyttä. | Kuinka minä säilyin synnytyksen jälkeenkin turmeluksetta ylittäen luonnon lait? | Minkä ylistyksen kantaisin Sinulle? | Kuinka ylistäisin Sinua? || lausui puhdas Neitsyt.

Kunnia... **Pyhän stikiira, 8.säv. Kyprianoksen runo**

Iloitse Herrassa, Sinä seppelöity Stefanos, | Valtiaan seuraaja, | sillä Sinä tulit Kristuksen, meidän
Kuninkaamme, ensimmäiseksi marttyyriksi | ja kukistit rikollisten juutalaisten eksytyksen. ||
Rukoile Herraa meidän puolestamme.

Nyt... **Juhlan stikiira, 8.säv.**

Tänään toteutuu outo ihme! | Luonto uudistuu ja Jumala tulee ihmiseksi. | Hän pysyi sinä, mikä
oli, ja otti omaksensa sen, || mitä ei ollut kärsimättä sekoitusta tai jakaantumista.
Aamupalveluksen loppuosa ja päätös.